

INHOUDSTAFEL

Voorwoord	1
De “gebruiksaanwijzing”	3
Deel 1: De identiteitskaart van de vzw	5
STAP 1: Op zoek naar de ware identiteit van de vzw	8
STAP 2: Gevolgen van die identiteit: een bos vol regels voor de vzw, maar waar zijn de bomen?	15
STAP 3: De identiteitskaart: wie zal dat betalen?	25
STAP 4: Leve het alternatief: de feitelijke vereniging?	27
Deel 2: De vzw-structuur: doen of toch maar niet?	31
STAP 1: Is een vzw wettelijk mogelijk voor uw specifieke activiteiten?	34
STAP 2: Afweging van de voor- en nadelen van de vzw-structuur	41
STAP 3: Is een vzw in uw specifieke situatie aangewezen?	45
Deel 3: Oprichting van een vzw	53
STAP 1: Kies een organisatiestructuur	56
STAP 2: Bepaal de vorm en inhoud van de statuten	71
STAP 3: Goedkeuring van de statuten door de stichtingsvergadering . .	76
STAP 4: Benoeming van bestuurders, dagelijks bestuurders, vertegenwoordigers & commissaris(sen)	78
STAP 5: Opmaak begroting rest van het jaar	81
STAP 6: Opmaak vzw-dossier	82
STAP 7: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	83
STAP 8: Rechtspersoonlijkheid	87
Deel 4: Is uw vzw (wettelijk en organisatorisch) up-to-date?	89
STAP 1: Evalueer de organisatiestructuur	92
STAP 2: Controleer de inhoud van de statuten	97
STAP 3: Controleer de benoeming van bestuurders, dagelijks bestuurders, vertegenwoordigers & commissaris(sen).	105
STAP 4: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	109
STAP 5: Controleer het vzw-dossier	112

STAP 6:	Controleer de andere verplichtingen	114
STAP 7:	Beperk de (persoonlijke) aansprakelijkheid	115
Deel 5: De statuten & werking van de vzw binnenstebuiten gekeerd		117
STAP 1:	Identiteit van de stichtende leden	120
STAP 2:	De naam, zetel, doel en duur.	123
STAP 3:	De werkende leden.	132
STAP 4:	De toegetreden leden.	150
STAP 5:	De algemene vergadering	159
STAP 6:	De raad van bestuur.	181
STAP 7:	Het dagelijks bestuur	203
STAP 8:	Vertegenwoordiging van de vzw	213
STAP 9:	De begroting en de rekeningen	221
STAP 10:	De ontbinding en de vereffening	230
STAP 11:	Slot.	235
Deel 6: Administratieve verplichtingen		237
A.	<i>Het organiseren van een algemene vergadering . . . . .</i>	239
B.	<i>Het organiseren van samenkomsten van de raad van bestuur. . . . .</i>	241
C.	<i>Het opmaken en opvolgen van het vzw-dossier . . . . .</i>	243
D.	<i>Het inzagerecht van de leden. . . . .</i>	246
E.	<i>Het neerleggen van een kopie van het ledenregister: afgeschaft . . . . .</i>	247
F.	<i>De statutenwijziging . . . . .</i>	247
	STAP 1: Oproeping algemene vergadering door de raad van bestuur. . .	248
	STAP 2: Verloop van de algemene vergadering	248
	STAP 3: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	249
G.	<i>Het benoemen en ontslag van bestuurders en de commissaris . . . . .</i>	251
	STAP 1: Oproeping algemene vergadering door de raad van bestuur. . .	251
	STAP 2: Verloop van de algemene vergadering	252
	STAP 3: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	253
H.	<i>Het benoemen en ontslag van dagelijks bestuurders en leden van het orgaan van vertegenwoordiging . . . . .</i>	255
	STAP 1: Wie beslist?	255
	STAP 2: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	256
I.	<i>Het aannemen en uitsluiten van leden. . . . .</i>	257
	STAP 1: Wie beslist?	257
	STAP 2: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	258
J.	<i>Het vermelden van alle vzw-gegevens op alle vzw-documenten . . . . .</i>	258

K.	<i>Bekendmakingen: de aanvraagformulieren I en II, de bijlagen & de betaling uitgelegd</i>	259
	STAP 1: <i>Het systeem: hoe en wat wordt er bekendgemaakt?</i>	259
	STAP 2: <i>Hoe gebeurt de bekendmaking?</i>	260
Deel 7: Boekhoudkundige verplichtingen		281
	STAP 1: <i>Kleine, grote of zeer grote vzw?</i>	284
	STAP 2: <i>Door de raad van bestuur te vervullen verplichtingen</i>	293
	STAP 3: <i>Controle</i>	329
	STAP 4: <i>De goedkeuring door de algemene vergadering</i>	332
	STAP 5: <i>Bekendmakingen: neerlegging & publicatie</i>	334
	STAP 6: <i>Sancties?</i>	337
Deel 8: Fiscale verplichtingen		339
A.	<i>Patrimoniumtaks</i>	341
	STAP 1: <i>Is de vzw onderworpen aan de taks?</i>	342
	STAP 2: <i>Opstellen lijst van bezittingen die in aanmerking komen voor de taks</i>	343
	STAP 3: <i>Waardering van de massa der goederen</i>	345
	STAP 4: <i>De berekening van de taks</i>	346
	STAP 5: <i>Aangifte</i>	347
	STAP 6: <i>De betaling van de verschuldigde taks</i>	348
	STAP 7: <i>Geschillen</i>	349
	STAP 8: <i>Sancties</i>	349
B.	<i>Rechtspersonenbelasting versus vennootschapsbelasting</i>	350
	STAP 1: <i>Valt de vzw onder de rechtspersonenbelasting of de vennootschapsbelasting?</i>	350
	STAP 2: <i>Vershil tussen de rechtspersonenbelasting en de vennootschapsbelasting</i>	354
C.	<i>De vzw & btw</i>	355
	STAP 1: <i>Wat is btw?</i>	355
	STAP 2: <i>Is een vzw een btw-belastingplichtige?</i>	357
	STAP 3: <i>De vzw is belastingplichtige, maar wordt vrijgesteld</i>	360
	STAP 4: <i>Formaliteiten</i>	361
D.	<i>Registratierechten</i>	362
	STAP 1: <i>Schenken & giften</i>	362
	STAP 2: <i>Andere gevallen</i>	364
E.	<i>Successierechten</i>	364
F.	<i>Verplichting tot opmaak van fiscale fiches</i>	364

Deel 9: Het vermogen en de financiering van de vzw	367
A. <i>Het vermogen van de vzw</i>	369
B. <i>De financiering van de vzw</i>	369
BRON 1: Lidgeld	370
BRON 2: Inbreng	371
BRON 3: Schenkingen of giften	371
STAP 1: <i>Is er een machtiging vereist voor een schenking?</i>	372
STAP 2: <i>Procedure voor het bekomen van een machtiging</i>	375
STAP 3: <i>Moet de vzw registratierechten betalen op schenkingen of giften?</i>	377
STAP 4: <i>Zijn schenkingen fiscaal aftrekbaar bij de "weldoener"?</i>	378
BRON 4: Legaten	380
BRON 5: Sponsoring	381
BRON 6: Eigen inkomsten	381
BRON 7: Subsidies	382
Deel 10: Werken met vrijwilligers: de verplichtingen	383
STAP 1: Is er sprake van vrijwilligerswerk? Werkt uw vzw met vrijwilligers?	386
STAP 2: De informatieplicht ten opzichte van vrijwilligers	391
STAP 3: De vrijwilligersvergoeding	395
STAP 4: Vrijwilligers & aansprakelijkheid	403
STAP 5: Vrijwilligers & (verplichte) verzekering	406
Deel 11: Aansprakelijkheid	409
I. Aansprakelijkheid: wat is dat?	412
A. <i>Aansprakelijkheid: Het principe</i>	412
STAP 1: Een omschrijving	412
STAP 2: De omschrijving nader bekeken	412
B. <i>Soorten aansprakelijkheid</i>	414
STAP 1: Contractuele aansprakelijkheid	414
STAP 2: Buitencontractuele aansprakelijkheid	415
STAP 3: Strafrechtelijke aansprakelijkheid	418
II. Algemene regel: de vzw is aansprakelijk voor de tekortkomingen van haar leden, (dagelijks) bestuurders en vrijwilligers	419
A. <i>Algemene regel</i>	420
STAP 1: De algemene regel	420
STAP 2: De algemene regel verklaard	420
STAP 3: De algemene regel in de praktijk	421
B. <i>Gevolgen van de algemene regel</i>	424

Gevolg 1: Contractuele aansprakelijkheid van de vzw	424
Gevolg 2: Buitencontractuele aansprakelijkheid van de vzw	427
Gevolg 3: Strafrechtelijke aansprakelijkheid van de vzw	428
C. <i>Bescherm uw vzw.</i>	431
STAP 1: Zorg voor een financieel gezonde vzw	432
STAP 2: Sluit verzekeringen af.	432
STAP 3: Vermijd strafrechtelijke inbreuken!	433
III. Wanneer is een lid van de vzw persoonlijk aansprakelijk?	434
A. <i>Algemene regel</i>	434
B. <i>De risico's van de leden van de vzw</i>	435
Risico 1: Persoonlijk aansprakelijk voor handelingen vóór oprichting van de vzw	435
Risico 2: Niet vermelden van de vzw-gegevens op de vzw-documenten	436
Risico 3: Niet vermelden van bepaalde gegevens op de vzw-documenten bij vereffening van de vzw	437
C. <i>Deze risico's beperken: stap voor stap</i>	437
STAP 1: Let op bij een vzw in oprichting.	438
STAP 2: Vermeld steeds de nodige vzw-gegevens op de documenten van de vzw	438
STAP 3: Let op bij een vzw in vereffening	439
IV. Wanneer is een (dagelijks) bestuurder van de vzw persoonlijk aansprakelijk?	440
A. <i>Algemene regel</i>	440
B. <i>De risico's</i>	441
Risico 1: Interne aansprakelijkheid	442
Risico 2: Externe aansprakelijkheid	446
Risico 3: Strafrechtelijke aansprakelijkheid	448
Risico 4: Aansprakelijk voor fiscale en sociale schulden van de vzw	450
C. <i>Deze risico's beperken: stap voor stap</i>	456
STAP 1: De bestuurder als goede huisvader	456
STAP 2: Zorg dat er kwijting verleend wordt	457
STAP 3: Sluit een aansprakelijkheidsverzekering af voor de bestuurders	459
STAP 4: Neem desnoods ontslag	460
STAP 5: De exoneratieclausule.	461
STAP 6: De vrijwaringsverbintenis	463
STAP 7: Een dading	464
STAP 8: De verjaring	465
STAP 9: Delegatie van bevoegdheden om strafrechtelijke aansprakelijkheid te vermijden.	466

STAP 10:	Vermeld alle vzw-gegevens op alle vzw-documenten	467
STAP 11:	Pas op bij de oprichting	468
STAP 12:	Pas op bij de vereffening	468
STAP 13:	Zorg dat alle btw-, RSZ- en bedrijfsvoorheffingsverplichtingen in orde zijn	468
V.	Wanneer is een vrijwilliger van een vzw persoonlijk aansprakelijk? . . .	469
A.	<i>Algemene regel . . . . .</i>	469
B.	<i>De risico's voor de vrijwilligers van een vzw. . . . .</i>	470
	Risico 1: Een herhaaldelijk lichte fout	470
	Risico 2: Een zware fout	470
	Risico 3: Bedrog	471
C.	<i>Deze risico's beperken: stap voor stap . . . . .</i>	471
	STAP 1: Wees voorzichtig en vermijd herhaaldelijk lichte fouten, zware fouten en bedrog	471
	STAP 2: Zorg dat je verzekerd bent.	471
Deel 12: Het einde van de vzw		473
A.	<i>De vrijwillige ontbinding . . . . .</i>	475
	STAP 1: De procedure.	476
	STAP 2: Wat doet men met het overblijvende nettoactief?	479
	STAP 3: De benoeming van de vereffenaar(s).	483
	STAP 4: Aanpassing van briefhoofden op stukken van de vzw.	485
	STAP 5: De vereffening wordt afgesloten.	486
	STAP 6: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	487
	STAP 7: De rechtspersoonlijkheid verdwijnt.	490
B.	<i>De gerechtelijke ontbinding . . . . .</i>	491
	STAP 1: De procedure.	491
	STAP 2: Wat doet men met het overblijvende nettoactief?	494
	STAP 3: De benoeming van de vereffenaar(s).	494
	STAP 4: Aanpassing van briefhoofden op stukken van de vzw.	495
	STAP 5: De vereffening wordt afgesloten.	495
	STAP 6: Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	495
	STAP 7: De rechtspersoonlijkheid verdwijnt.	495
C.	<i>De ontbinding van rechtswege . . . . .</i>	496
	STAP 1: De procedure.	496
	STAP 2: Wat doet men met het overblijvende nettoactief?	497
	STAP 3: De benoeming van de vereffenaar(s).	497
	STAP 4: Aanpassing van briefhoofden op stukken van de vzw.	497
	STAP 5: De vereffening wordt afgesloten.	497

STAP 6:	Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	497
STAP 7:	De rechtspersoonlijkheid verdwijnt	497
D.	<i>De nietigheid</i>	498
STAP 1:	De procedure.	498
STAP 2:	Wat doet men met het overblijvende nettoactief?	499
STAP 3:	De benoeming van de vereffenaar(s).	499
STAP 4:	Aanpassing van briefhoofden op stukken van de vzw	499
STAP 5:	De vereffening wordt afgesloten.	499
STAP 6:	Bekendmakingen: neerlegging & publicatie	499
STAP 7:	De rechtspersoonlijkheid verdwijnt	500
E.	<i>De vzw in financiële moeilijkheden</i>	500
STAP 1:	Probleemstelling & mogelijke oplossingen	500
STAP 2:	De procedures	501
Deel 13: De bronnen: voor diegenen die meer willen weten....		505
A.	<i>Algemeen vzw</i>	507
B.	<i>Boekhouding</i>	507
C.	<i>Fiscaal</i>	508
D.	<i>Management</i>	508
E.	<i>Vrijwilligers</i>	508
F.	<i>Internet</i>	508
Deel 14: Bijlagen		509
A.	<i>Documenten</i>	511
1.	Uitnodiging algemene vergadering	511
2.	Volmacht	512
3.	Notulen van de algemene vergadering	513
4.	Ontwerpstatuten	514
5.	Ledenregister	531
6.	Aanvraagformulier I	532
7.	Aanvraagformulier II	535
8.	Kasboek kleine vzw	537
9.	Staat van vermogen kleine vzw	538
10.	Staat van ontvangsten en uitgaven	538
11.	Begroting.	539
B.	<i>De vzw-wetgeving</i>	542
	Wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen. . . .	542

C.	<i>De vrijwilligerswet</i>	559
	Wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers	559
D.	<i>Wetboek der Successierechten</i>	568
	Wetboek der Successierechten	568
	Trefwoordenregister	573